न्यायविद्धर्म्मविदुषामितिहासविदां तथा। न याति नरकं घोरं संसारांश्च न सेवते। ५५९
सर्व्वकामसमायुक्तः प्रेत्य चाप्यश्नुते सुखं। एवं खलु समायुक्तो रमते विगतज्वरः।
रूपवान् कीर्त्तिमांश्चैव धनवांश्चोपपद्यते। एतत्ते सर्व्वमाख्यातमन्नदानफलं महत्।
मूलमेतत्तु धर्म्माणां प्रदानानाञ्च भारत।

इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्व्वणि आनुशासनिके पर्व्वणि अन्नदानकथने द्वादशाधिकशततोऽध्यायः ॥ ११२ ॥

॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ अहिंसा वैदिकं कर्म्म ध्यानमिन्द्रियसंयमः। तपोऽथ गुरुशुश्रूषा किं श्रेयः पुरुषं प्रति।
॥ बृहस्पतिरुवाच ॥ सर्व्वाण्येतानि धर्म्याणि पृथग्द्वाराणि सर्व्वशः। शृणु संकीर्त्त्यमानानि षडेव भरतर्षभ। ५५५
हन्त निःश्रेयसं जन्तोरहं वक्ष्याम्यनुत्तमं। अहिंसापाश्रयं धर्म्मं यः साधयति वै नरः।
त्रीन् दोषान् सर्व्वभूतेषु निधाय पुरुषः सदा। कामक्रोधौ च संयम्य ततः सिद्धिमवाप्यते।
अहिंसकानि भूतानि दण्डेन विनिहन्ति यः। आत्मनः सुखमिच्छन् स प्रेत्य नैव सुखो भवेत्।
आत्मोपमस्तु भूतेषु यो वै भवति पूरुषः। न्यस्तदण्डो जितक्रोधः स प्रेत्य सुखमेधते।
सर्व्वभूतात्मभूतस्य सर्व्वभूतानि पश्यतः। देवाऽपि मार्गे मुह्यन्ति अपदस्य पदैषिणः। ५५७
न तत्परस्य संदध्यात् प्रतिकूलं यदात्मनः। एष संक्षेपतो धर्म्मः कामादन्यः प्रवर्त्तते।
प्रत्याख्याने च दाने च सुखदुःखे प्रियाप्रिये। आत्मौपम्येन पुरुषः प्रमाणमधिगच्छति।
यथापरः प्रक्रमते परेषु तथाऽपरे प्रक्रमन्ते परस्मिन्। तथैव तेषूपमा जीवलोके यथा धर्म्मो निपुणेनोपदिष्टः।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ इत्युक्त्वा तं सुरगुरुर्धर्म्मराजं युधिष्ठिरं। दिवमाचक्रमे धीमान् पश्यतामेव नस्तदा।

इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्व्वणि आनुशासनिके पर्व्वणि दानधर्म्मकथने त्रयोदशाधिकशततोऽध्यायः ॥ ११३ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततो युधिष्ठिरो राजा शरतल्पे पितामहं। पुनरेव महातेजाः पप्रच्छ वदतांवरः। ५५९
॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ ऋषयो ब्राह्मणा देवाः प्रशंसन्ति महामते। अहिंसालक्षणं धर्म्मं वेदप्रामाण्यदर्शनात्।
कर्म्मणा मनुजः कुर्व्वन् हिंसां पार्थिवसत्तम। वाचा च मनसा चैव कथं दुःखात् प्रमुच्यते।
॥ भीष्म उवाच ॥ चतुर्व्विधेयं निर्द्दिष्टा ह्यहिंसा ब्रह्मवादिभिः। एकैकतोऽपि विभ्रष्टा न भवत्यरिसूदन।
यथा सर्व्वचतुष्पादे त्रिभिः पादैर्न तिष्ठति। तथैवेयं महीपाल कारणैः प्रोच्यते त्रिभिः।
यथा नागपदेऽन्यानि पदानि पदगामिनां। सर्व्वाण्येव पिधीयन्ते पदजातानि कौञ्जरे। ५५८
एवं लोकेष्वहिंसा तु निर्द्दिष्टा धर्म्मतः पुरा। कर्म्मणा लिप्यते जन्तुर्व्वाचा च मनसाऽपि च।
पूर्व्वन्तु मनसा त्यक्त्वा तथा वाचाऽथ कर्म्मणा। न भक्षयति यो मांसं त्रिविधं स विमुच्यते।
त्रिकारणं सुनिर्द्दिष्टं श्रूयते ब्रह्मवादिभिः। मनोवाचि तथा खादे दोषा ह्येषु प्रतिष्ठिताः।
न भक्षयन्त्यतो मांसं तपोयुक्ता मनीषिणः। दोषांस्तु भक्षणे राजन्मांसस्येह निबोधमे।
पुत्रमांसोपमं राजन् खादते यो विचक्षणः। मांसं मोहसमाविष्टः पुरुषः सोऽधमः स्मृतः। ५५८
पितृमातृसमायोगे पुत्रत्वं जायते तथा। हिंसां कृत्वाऽवशः पापो भूयिष्ठं जायते तथा।
रसञ्च प्रतिजिह्वाया ज्ञानं प्रज्ञायते यथा। तथा शास्त्रेषु नियतं रागो ह्यास्वादिताद्भवेत्।